

Wspomnienie pośmiertne o doktorze n. med. Stanisławie Szponderze

Wspomnienie wygłoszone przez doktora Piotra Sudę – Prezesa Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego wygłoszone na mszy pogrzebowej

W dniu 9 listopada 2019 roku odszedł od nas dr n. med. Stanisław Szponder, specjalista pediatra, wieloletni ordynator Oddziału Chorób Dziecięcych w Kaliszu, jako lekarz ceniony za swoją wiedzę i fachowość zawodową, jako człowiek podziwiany za swój humanizm i prawość charakteru.

Dr Stanisław urodził się 26 stycznia 1927 roku w Baranowiczach, w byłym województwie nowogródzkim, w rodzinie Stanisława Szpondera, zawodowego wojskowego i Anny Szponder z domu Taczanowskiej. W dzieciństwie dr Stanisław uczył się w trzech szkołach podstawowych – najpierw w Bydgoszczy, potem w Cieszynie i na końcu w Lidi, a wynikało to z częstych zmian zamieszkania związanych z przydziałami ojca do kolejnych jednostek wojskowych. Gdy wybuchła wojna ojciec doktora Stanisława brał udział w bitwie pod Kockiem i tam dostał się do niewoli niemieckiej. Przez 10 miesięcy dr Stanisław z mamą i bratem zamieszkiwali w Baranowiczach, ale w kwietniu 1940 roku zostali zesłani w głąb Związku Radzieckiego, najpierw do północnego Kazachstanu, później do Uzbekistanu. Był to trudny okres dla rodziny Szponderów. Brakowało jedzenia. Zimą w mieszkaniach było bardzo zimno. Dr Stanisław ciężko pracował fizycznie jako cieśla budowlany. W 1941 roku dr Stanisław mimo wyczerpującej pracy, zaczął uczęszczać do średniej szkoły wieczorowej. Po zakończeniu wojny, rodzina Szponderów powróciła do Baranowicz, do domu dziadków. Tu dr Stanisław kontynuował naukę w szkole średniej i w 1947 roku zdał maturę. Jeszcze tego samego roku zdał egzamin wstępny w Instytucie Medycznym w Mińsku. Zaraz po zdaniu egzaminu wstępnego

zapadła decyzja o powrocie do Polski, gdyż po wojnie Baranowicze zostały włączone do terytorium Związku Radzieckiego. Dr Stanisław z mamą i z bratem przyjechali do cioci, do Warszawy. Na podstawie zaświadczenia o zdaniu egzaminu wstępnego w Mińsku, dr Stanisław został przyjęty na Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego. Już na studiach zdecydował, że będzie pediatrą i na czwartym roku studiów, mimo sporego obciążenia nauką wymaganą w ogólnym programie studiów, dodatkowo uczęszczał na zajęcia w oddziale dziecięcym utworzonym przez profesora Władysława Szenajcha. Dyplom lekarza uzyskał w listopadzie 1952 rok. Po odbyciu obowiązkowego rocznego stażu wojskowego w Śremie, na pół roku powrócił do Warszawy i jako wolontariusz pracował w Klinice Chorób Dziecięcych i uzyskał tytuł specjalisty I stopnia z pediatrii, a następnie w 1953 roku z nakazu pracy został skierowany do małego powiatowego szpitala w Miastku, na Pomorzu, na ziemiach odzyskanych w województwie koszalińskim, aby tam zorganizować oddział dziecięcy. Gdy rozmawiałem z Panem Doktorem o tamtych czasach, wspominał, że był to najtrudniejszy okres w jego pracy zawodowej, ale zarazem, jak to określił, najpiękniejszy. Udało mu się utworzyć oddział dziecięcy i zorganizować zespół bardzo oddanych i zgranych lekarzy. Po dwóch latach pracy w Miastku, w 1957 roku, uzyskał tytuł specjalisty II stopnia w dziedzinie pediatrii. W 1958 roku został służbowo przeniesiony do Białogardu, gdzie objął stanowisko ordynatora oddziału dziecięcego. W tym okresie pełnił też funkcję powiatowego inspektora sanitarnego, a także szerzył oświatę zdrowotną, publikując w lokalnej prasie artykuły odnoszące się do ważnych spraw zdrowotnych dotyczących dzieci. Oddziałem dziecięcym w Białogardzie dr Stanisław kierował przez 12 lat, do 1970 roku. Dalsza jego droga zawodowa związana była z naszym miastem. W marcu 1970 roku, w wyniku konkursu, objął stanowisko Ordynatora Oddziału Dziecięcego Szpitala Miejskiego w Kaliszu. Dr Stanisław systematycznie podnosił poziom merytoryczny oddziału, konsekwentnie wprowadzając nowoczesne sposoby diagnozowania i leczenia. Do niezaprzeczalnych jego sukcesów w czasie jego ordynatury należało istotne zmniejszenie wysokiej umieralności niemowląt oraz znaczące ograniczenie zakażeń wewnątrzodziałowych, do czego przyczyniło zorganizowanie przez doktora Stanisława tzw. kuchni mlecznej, czyli oddzielnej kuchni, przygotowującej posiłki mleczne dla niemowląt. W czasie swojej ordynatury w naszym mieście znalazł również czas na działalność naukową i w 1976 roku, analizując zatrucia u dzieci, obronił przewód doktorski. Oddziałem Dziecięcym kierował do przejścia na emeryturę, to jest do grudnia 1994 roku, czyli przez 24 lata. Miałem zaszczyt pracować pod kierunkiem Pana Doktora od pierwszych dni mojej pracy, to jest 1978 roku. Pod jego kierunkiem szkoliłem się i zdobyłem specjalizację I i II stopnia oraz za jego poparciem objąłem stanowisko jego zastępcy. Dr Stanisław troszczył się o przebieg specjalizacji każdego ze swoich asystentów, a gdy ci już je ukończyli, gorąco zachęcał do dalszego szkolenia się w węższych specjalnościach pediatrycznych. Wyszkolił kilkunastu specjalistów pediatrów. Swojemu mistrzowi i nauczycielowi cały zespół był zawsze wdzięczny za przekazaną wiedzę i doświadczenie. Jednocześnie przez wszystkich pracujących na oddziale był podziwiany za prawość poglądów i konsekwentne

postępowanie według nich. Był autentycznym humanistą, widzącym w drugim człowieku wartość najwyższą. Starał się każdego zrozumieć i usprawiedliwić. Dla dzieci miał szczególną życzliwość, czego potwierdzeniem było uhonorowanie Go Orderem Uśmiechu, jedynym na świecie wyróżnieniem przyznawanym przez same dzieci.

Poza pracą zawodową największą pasją doktora Stanisława było pisarstwo. Był autorem zbiorów opowiadań "Zamiec", "Sarkoma", "Anhelli w Ruzajewce" oraz bajek dla dzieci. Należał do Związku Literatów Polskich i do Unii Polskich Pisarzy Lekarzy.

Choć nie był kaliszanielem to aktywnie uczestniczył w życiu społeczno-kulturalnym naszego miasta. Zorganizował wiele imprez charytatywnych dla kaliskich dzieci jak również akcji pomocowych dla dzieci z Białorusi i Kazachstanu. Za swoje zaangażowanie w roku 2003 został uhonorowany odznaką "Zasłużony dla Miasta Kalisza".

Aktywnie uczestniczył w powstaniu Wojewódzkiego Związku Sybiraków w Kaliszu i był pierwszym jego prezesem.

Dr Stanisław był szczęśliwym małżonkiem i ojcem. W 1955 roku, mieszkając jeszcze w Miastku, poślubił Danutę Żaryn, lekarza stomatologa. Z ich związku urodziło się dwóch synów – starszy Tomasz, który po ojcu odziedziczył zamiłowanie do literatury i założył znane poznańskie wydawnictwo REBIS i do dziś nim kieruje. Młodszy Marek poszedł w ślady zawodowe ojca. Został lekarzem i jest znanym i szanowanym kaliskim specjalistą ortopedii.

Dr Stanisław był członkiem Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego.

Drogi Panie Doktorze, żegnam Cię w imieniu Kaliskiej Delegatury Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, w imieniu Zarządu KTL, w imieniu Twoich koleżanek i kolegów lekarzy, i w imieniu ogromnej rzeszy małych pacjentów którym przywróciłeś zdrowie, a wielu z nich uratowałeś życie.

Osobiście chcę Ci Panie Doktorze bardzo gorąco podziękować za to że przez 16 lat uczyłeś mnie, wskazywałeś drogę prawdy i dobra, i rzetelnie przygotowałeś do pracy na stanowisku ordynatora.

Wierzmy, że za Twoje dobro Pan Bóg przyjmie Cię do Nieba

Spoczywaj w pokoju, a Światłość Wiekuista niechaj Ci świeci